

Netikirjariini küsimused/ vastused 2021/2022

Netikirjariin 10.11.2021

1. 21. septembril sel aastal anti üle Edgar Valteri nimeline illustratsioonipremia. Kellele?

Vastus: preemia anti Anni Pikkovile 1p.

2. Ta on illustreerinud ka üht Anti Saare raamatut, mis valiti Rahvusvahelise Noorteraamatukogu iga-aastasessa kataloogi „The White Ravens“. Mis on selle Anti Saare lasteraamatu pealkiri?

Vastus: Anti Saar „Anni asjad“ 1p.!!RAAMATU KAANEPILT

3. 3. septembril 2021 tähistas Jaan Rannap oma juubelisünnipäeva. Kui vanaks ta sai?

Vastus: 90, ta sündis 3. septembril 1931. aastal 1p.

4. Jaan Rannap on lõpetanud Tallinna Pedagoogilise Instituudi 1956. aastal. Mis erialal?

Vastus: matemaatika- ja füüsikaõpetaja erialal 1p.

5. Nooruses oli Jaan Rannap tubli spordimees. Mis spordialal ta saavutas häid tulemusi kuuludes 17 korda Eesti koondisesse?

Vastus: kergejõustik, kaugus- ja kolmikhüpe 1p.

6. Mis sugulus on Jaan Rannapil pianisti ja helilooja Rein Rannapiga?

Vastus: Jaan Rannapi vend on Heino Rannap, kes on Rein Rannapi isa ehk Jaan Rannap on Rein Rannapi onu 1p.

7. Milliste ajalehtede või ajakirjade juures on Jaan Rannap töötanud ajakirjanikuna või toimetajana?

Vastus: ajaleht „Säde“ (aastast 1952), ajakiri „Pioneer“ toimetuses(1955-1977), ajakirja „Täheke“ vanemtoimetajana (aastast 1977) 3p.

8. Mis oli Jaan Rannapi esimese lastele mõeldud juturaamatu pealkiri, mis ilmus aastal 1962?

Vastus: „Roheline pall“ 1p.

9. Jaan Rannap on kirjutanud palju loomajutte. Nimeta neist neli lasteraamatu peakirja, milles on üks sõna (see on raamatutegelase nimi).

Vastus: Nublu, Topi, Klaabu, Tupsik 4p.

10. Kus asub Jaan Rannapile pühendatud pink? **PILT!!!**

Vastus: Kosel, Kose valla aukodanikule 1p.

11. Eesti keele küsimused: kontrollida teksti õigsus üle

5.-6.kl: Jälgige suurt ja väikest algustähte ning kaashäälikuühendi õigekirja. Kirjutage välja nende lausete numbrid, kus on **KÕIK SÕNAD ÕIGESTI** kirjutatud. 10 p

1. 10. Novembril tähistatakse mardipäeva, kuid mardisandid jooksevad 9. Novembri õhtul.

2. Mardisantidel olid vanasti ees rohmakad maskid, habemed tehti sammblast, sellga pandi karvased kasukad, Saaremaal oli vanasti martidel kaasas ka mardihani.
3. Mardid laulsid tavaliselt ukse taga laulu „Laske sisse, mardisandid“.
4. Pärast tuppa laskmist viskas Mardiisa laiali viljateri või herneid, Lääne-Eestis palus mõistukõne abil andeid, seejärel lauldi mangumislaule, et saada kapsaid, vorste, kartuleid.
5. Lisaks laulmisele ja tantsimisele kolistati ja helistati kellasid, taoti esemeid kokku, hüpati kõrgele, et halvad jõud eemale peletada.
6. Lahkumislaulu lauldi lõuna-eestis toas, aga mujal uksest väljudes või õues.
7. Mardipäeval söödi tavaliselt linnuliha, aga ka sea-või lambaliha, Lõuna-Eestis küpsetati karaskit, Põhja-Eestis kapsast.
8. 20.sajandil muutusid koolides ja lasteaedades populaarseks mardikarnevalid.
9. Inglismaal kutsutakse mardipäeva ka kõhuvalupäevaks, sest siis süüakse ohtralt liha, aga Itaalias avatakse mardipäeval koolid ja mõnel pool süüakse küpsekartuleid.
10. Jaan Kross on kirjutanud raamatu Mardileib, aga see ei räägi üldse mardisantidest, vaid hoopis Martsipani saamisest.

Vastus: Vastus

Jälgige suurt ja väikest algustähte ning kaashäälikuühendi õigekirja. Otsustage ja märkige need laused, kus on KÕIK SÕNAD ÕIGESTI kirjutatud. 10 p

Kõik laused annavad 1 punkti. Ära tuli märkida 5 lauset ja 5 lauset pidid jääma märkimata. Kui lause on valesti märgitud või märkimata jäänud, siis läheb punkt maha.

1. **10. novembril** tähistatakse mardipäeva, kuid mardisandid jooksevad **9. novembri** õhtul.
2. Mardisantidel olid vanasti ees rohmakad maskid, habemed tehti **sambblast, selga** pandi karvased kasukad, Saaremaal oli vanasti martidel kaasas ka mardihani.
3. **Mardid laulsid tavaliselt ukse taga laulu „Laske sisse, mardisandid“.**
4. Pärast tuppa laskmist viskas **mardiisa** laiali viljateri või herneid, Lääne-Eestis palus mõistukõne abil **andeid**, seejärel lauldi mangumislaule, et saada kapsaid, vorste, kartuleid.
5. **Lisaks laulmisele ja tantsimisele kolistati ja helistati kellasid, taoti esemeid kokku, hüpati kõrgele, et halvad jõud eemale peletada.**
6. Lahkumislaulu lauldi **Lõuna-Eestis** toas, aga mujal uksest väljudes või õues.
7. **Mardipäeval söödi tavaliselt linnuliha, aga ka sea-või lambaliha, Lõuna-Eestis küpsetati karaskit, Põhja-Eestis kapsast.**
8. **20.sajandil muutusid koolides ja lasteaedades populaarseks mardikarnevalid.**
9. **Inglismaal kutsutakse mardipäeva ka kõhuvalupäevaks, sest siis süüakse ohtralt liha, aga Itaalias avatakse mardipäeval koolid ja mõnel pool süüakse küpsekartuleid.**
10. Jaan Kross on kirjutanud raamatu „**Mardileib**“, aga see ei räägi üldse mardisantidest, vaid hoopis **martsipani** saamisest.

Teksti koostamisel oli abiks Folklore lehekülg <https://www.folklore.ee/Berta/tahtpaev-mardipaev.php>

7.-8.kl:

Kasuta neid võõrsõnu järgnevas tekstis. **Kirjuta välja lause number koos õige võõrsõnaga.**

polüglott

ankeet

kandidaat

sekretär

ampluaa

konkurss

ressurss

boss

šarmantne

perfektne

Väikese toiduainetetööstuse kuulutas välja avaliku uue ja noore leidmiseks. Ettevõttel jätkus. vooris kokku hulganisti, kõigil näpus. Kümme-konna edukama seast jäi lõpuks sõelale Karmen. Ta tutvustas end kui , kelle teadmiste ei ole millegagi võrreldav. Karmen valdavat inglise, saksa, hispaania, prantsuse, portugali keelt ning ka kõiki soome-ugri keeli. Lisaks olevat ta välimusega.

VASTUS

Väikese toiduainetetööstuse **boss** kuulutas välja avaliku **konkursi** uue ja noore **sekretäri** leidmiseks. Ettevõttel **ressursse** jätkus. **Kandidaate** vooris kokku hulganisti, kõigil **ankeedid** näpus. Kümme-konna edukama seast jäi lõpuks sõelale Karmen. Ta tutvustas end kui **polüglotti**, kelle teadmiste **ampluaa** ei ole millegagi võrreldav. Karmen valdavat **perfektselt** inglise, saksa, hispaania, prantsuse, portugali keelt ning ka kõiki soome-ugri keeli. Lisaks olevat ta **šarmantse** välimusega.

12. DIGAR

2016. aastal andis Eesti Pank välja raamatu, kus on kirjas meie riigi rahandusajalugu. Mis on raamatu pealkiri? 1p

Vastus: "Margast kroonini : [Eesti Panga muuseumi kogude põhjal]"

<https://www.digar.ee/arhiiv/et/raamatud/73528>

13. RIKSWEB

2017. aastal kirjutas Mihkel Truman koos ühe tuntud investoriga rahateemalise raamatu lastele. Kes on see kaasautor? Mis on raamatu pealkiri? 2p

Vastus: Truman, Mihkel, Jaak Roosaare "Kuidas saada rahatargaks?"

14. Mis kaupa viisid viikingid Eestist välja kõige rohkem? 2p

Vastus: kopranahad, sooraud. (Postimees Juunior 7.10.2021)

15. Üht viikingit, Taani ja Norra kuningat, tunneme me tänapäevalgi läbi nutiseadme tehnoloogia? Kes oli see viiking ja mis tehnoloogiaga on tegu? 2p

Vastus: Harald Sinihammas; Bluetooth.

Raamatuküsimused

Jaan Rannap „Roheline kindlus” (5.-6. kl.)

16. Manivaldi hüüdnimi on Mani. Miks?

Vastus: hüüdnimi on inglise keelsest sõnast money, mis tähendab raha. Manivald on hea ärivaistuga, ettevõtlik poiss 1p.

17. Mis äriга tegeles Manivald siis kui nad Eeriga tutvusid?

Vastus: Manivald oli koerte jalutaja 1p.

18. Mis äriга poisid alustavad Billy Baaris?

Vastus: suitsetatud kalade müümisega 1p.

19. Mis kalad need on, kust ja millega poisid kalu püüavad?

Vastus: kala on koger ja poisid püüavad neid turbaaugust korviga 3p.

20. Mis on Eeri lemmikraamat, mida ta on mitmeid kordi lugenud?

Vastus: Jules Verne „Saladuslik saar” 1p.

21. Miks külanaised Kirbu Roosit ei sallinud?

Vastus: Roosil olid oma salarajad ja salakohad, kust sai rohkelt metsaande ja see tekitas teistes kadedust 1p.

22. Eeri ja Mani avastavad Kaaru abiga Roosi salapaiga, kus kasvab palju (täida lünk!), mida nad müüvad kokkuostja Alfile.

Vastus: kukeseenel 1p.

Jaan Rannap „Agu Sihvka annab aru” (7.-8.kl.):

16. Kas Agu Sihvka oli a)oktoobrilaps

b) komsomol

c) pioneer

Vastus: Agu Sihvka oli pioneer 1p

17. Mis juhtus, kui Agu Sihvka lasi ennast tomatiduelli ajal vajalikul hetkel pikali?

Vastus: Kiilikese mäda tomat lendas klassijuhataja, seltsimees Piikile vastu kõhtu. 1p

18. Lõpeta lause: „Teadmised on tähtsad nagu.....”- ütles malevanõukogu esimees Kibuvask raadiorivistusel.

Vastus: Vintpüss lahingus 2p

19. Mille võtsid Sihvka ja Kiilike abiks, et oktoobrilapsed jää peal kukkudes haiget ei saaks ja mis juhtus etenduse lõpus, mida nad koos lastega jääl tegid?

Vastus: a) lakaredeli

b) Kiilike ja ajalehe korrespondent kukkusid jääauku 3p

20. Mis nime kandsid Kapa Algkoolis käivad sarnased kaksikud ja millise nipiga üks neist 500m jooksus ületamatu rekordaja kirja said?

Vastus: a) Märt ja Peeter Laks

b) Peeter oli stardis, jooksis kiiresti teistest ette ja poolel teel kuuse all istus puhanud kaksikvend Märt, kes vahetas venna välja ning jooksis puhanuna teise poole maast.

3p

21. Miks hakkas Kiilike voodi all röökima, kui poisid üritasid öösel Traubergi voodit kõverjooneliselt raputades liigutada?

Vastus: Kiilikesele sattus voodi reformpõhja lahtine vedruots ribide vahele. 1P

22. Kui karjakopli joogivee pumbad paneb tavaliselt liikuma elekter, tuul või inimjõud, siis mis paneb liikuma mehaanik Karu pumba ja kuidas?

Vastus: lehm ise, ronides selleks mõeldud põrandakesele, mis siis tema raskuse mõjul alla vajub 2p

23. Mitu valda on praegu Raplamaal? Millises vallas on kõige rohkem elanikke? 2 punkti

Vastus: 4 valda, suurima elanike arvuga on Rapla vald.

<https://raplamaa.ee/uldinfo/maakonnast/vallad/>

24. 2020. aastal valmis noortefilm VEE PEAL. 3 punkti

1) Nimeta kirjandusteos (autor ja pealkiri), mille alusel on film tehtud!

Vastus: Olavi Ruitlane. Vee peal.

2) Kuidas on peategelase nimi ja kes teda filmis mängib?

Vastus: Andres – Rasmus Ermel

3) Mis kategoorias on film esitatud 2021.aastal OSCAR-le?

Vastus: On esitatud parima võõrkeelse filmi auhinna nominendiks

www.efis.ee/et/filmiliigid/film/id/19908/filmi-yldinfo